

“KRAJINA” (IT-99-36)

RADOSLAV BRĐANIN

RADOSLAV BRĐANIN

Osuđen za progone, mučenje, deportacije, nehumana djela (prisilno premještanje), bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela koje nije opravdano vojnom nuždom, uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namijenjenim religiji, hotimično lišavanje života; mučenje

Vodeća politička ličnost u Autonomnoj regiji Krajina (ARK). Bio je na ključnim položajima na opštinskom, regionalnom i republičkom nivou, među ostalim, bio je prvi potpredsjednik Skupštine ARK-a, predsjednik Kriznog štaba ARK-a, a kasnije je bio vršilac dužnosti potpredsjednika Vlade za proizvodnju, ministar za građevinarstvo, saobraćaj i komunalne djelatnosti i vršilac dužnosti potpredsjednika Vlade Republike Srbije

- Osuđen na **30 godine zatvora**

Krivična djela za koja je osuđen (primjeri):

Progoni, mučenje, deportacije, nehumana djela (prisilno premještanje) (Zločini protiv čovječnosti)

- Radoslav Brđanin pomagao je i podržavao mučenja koja su počinile snage bosanskih Srba u sklopu oružanih napada snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i područja nakon 9. maja 1992. pa sve do kraja decembra 1992. Ta mučenja su uključivala namjerno nanošenje teškog bola ili patnji bosanskim Muslimanima i bosanskim Hrvatima nečovječnim postupanjem koje je uključivalo seksualno zlostavljanje, silovanje, brutalno premlaćivanje i druge oblike teškog maltretiranja u policijskim stanicama, kasarnama i privatnim domovima i drugim lokacijama, kao i tokom premještanja lica i deportacija.
- U školi “Petar Kočić” u predgrađu Bosanske Krupe bilo je zatočeno barem 50 bosanskih Muslimana. U maloj prostoriji, zatočenicima su davani elektrošokovi. Žice iz automobilske akumulatora bile su spojene putem spojnice s ručnim i nožnim prstima zatočenika, i struja je puštana i prekidana u razdobljima od pet minuta. Policajci bosanski Srbi su taj postupak primijenili na više zatočenih bosanskih tokom ispitivanja kako bi ih “natjerali da propjevaju”. Barem jedan od zatočenika još i danas trpi posljedice takvog postupanja.

Bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela koje nije opravdano vojnom nuždom, uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namijenjenim religiji (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Radoslav Brđanin, kao predsjednik Kriznog štaba ARK-a, pomagao je i podržavao snage bosanskih Srba u granatiranju gradova i sela koja su pretežno naseljavali bosanski Muslimani i bosanski Hrvati, a koja su nanosila štete velikih razmjera kućama i poslovnim objektima. Nakon granatiranja, snage bosanskih Srba ulazile su u gradove i sela, pljačkale i palile stanove, kuće i poslovne objekte koje su pripadale bosanskim Muslimanima i bosanskim Hrvatima. Svrha tih napada bila je stvaranje straha, uništavanje imovine, gradova, naselja i sela i primoravanje nesrbe da napuste svoje kuće, sela ili gradove i trajno napuste to područje. Na primjer, napadi na privatne kuće i poslovne objekte koji su pripadali bosanskim Muslimanima i bosanskim Hrvatima u gradu Banja Luci izvršeni su sredinom 1992. Eksplozije su bile česte i uglavnom je do njih dolazilo noću. Kuće su napadane ručnim granatama, raketnim bacačima i tromblonskim minama.

Hotimično lišavanje života, mučenje (teška kršenja Ženevskih konvencija iz 1949.)

- Radoslav Brđanin je pomagao i podržavao pripadnike snaga bosanskih Srba u počinjenju krivičnih djela kao što su: ubistvo najmanje 3 civila bosanska Muslimana u Hambarinama 23. maja 1992.; ubistvo oko 140 civila bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u Kozarcu i okolnim područjima oko 24. maja 1992.; ubistvo najmanje 8 bosanskih Muslimana u kući Mehmeda Sahurića u Kamičanima između 24. i 26. maja 1992.; ubistvo 8 muškaraca bosanskih Muslimana u selu Jaskići 14. juna 1992.; ubistvo najmanje 300 muškaraca bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u selu Biščani 20. jula 1992..

Datum rođenja	9. februar 1948., u Popovcu, opština Čelinac, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna optužnica: 14. mart 1999.; izmijenjena optužnica: 16. decembar 1999.; daljnja izmijenjena optužnica: 9. mart 2001.; treća izmijenjena optužnica: 16. jul 2001.; ispravljena četvrta izmijenjena optužnica: 10. decembar 2001.; peta izmijenjena optužnica: 7. oktobar 2002.; šesta izmijenjena optužnica: 9. decembar 2003.
Datum hapšenja	6. jula 1999. od strane SFOR-a
Prebačen na MKSJ	6. jula 1999.
Prvo stupanje pred Sud	12. jul 1999., izjasnio se po svim optužbama da nije kriv; 11. januara 2000., izjasnio se po svim optužbama da nije kriv
Presuda Pretresnog vijeća	1. septembar 2004., osuđen na 32 godine zatvora
Presuda Žalbenog vijeća	3. april 2007., kazna smanjena na 30 godina zatvora
Izdržava kaznu	Dana 4. marta 2008., prebačen je u Dansku na izdržavanje ostatka kazne; u kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 6. jula 1999.

STATISTIČKI PODACI

Broj sudskih dana	284
Broj svjedoka optužen	202 120 <i>viva voce</i> i 82 pisane izjave (pravilo 92bis)
Broj svjedoka odbrane	19
Broj svjedoka koje je pozvalo Vijeće	1
Broj dokaznih predmeta optužbe	2736
Broj dokaznih predmeta odbrane	350

SUĐENJE	
Počelo	23. januar 2002.
Završne riječi	Od 19. do 22. aprila 2004.
Pretnosno vijeće II	sudija Carmel A. Agius (predsjedavajući), sudija Ivana Janu, sudija Chikako Taya
Tužilaštvo	Joanna Korner, Anna Richterova, Ann Sutherland, Julian Nicholls
Advokati odbrane	John Ackerman, David Cunningham
Presuda	1. septembar 2004.

ŽALBENI POSTUPAK	
Žalbeno vijeće	sudija Theodor Meron (predsjedavajući), sudija Mohamed Shahabuddeen sudija Mehmet Güney , sudija Christine Van Den Wyngaert, sudija Andrésia Vaz
Tužilaštvo	Peter Kremer, Helen Brady
Advokat odbrane	John Ackerman
Presuda	3. april 2007.

POVEZANI PREDMETI	
<i>po geografskom području</i>	
TALIĆ (IT-99-36/1) “KRAJINA”	
ŽUPLJANIN (IT-99-36-I) “KRAJINA”	

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

U prvobitnoj optužnici protiv Radoslava Brđanina i Momira Talića, obojica su bili optuženi na osnovu individualne odgovornosti i odgovornosti nadređenog u vezi sa progonom bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u Autonomnoj regiji Krajina (ARK) između aprila i decembra 1992. Izmijenjena optužnica, potvrđena 16. decembra 1999. sadrži dodatne tačke. Oba optužena osporili su oblik optužnice što je rezultiralo time da su podnesene tri daljnje izmijenjene optužnice. Zbog lošeg zdravstvenog stanja optuženog Momira Talića, 7. oktobra 2002. je potvrđena peta izmijenjena optužnica, iz koje su uklonjene optužbe protiv Talića i koja sadrži optužbe samo protiv Radoslava Brđanina.

Šesta izmijenjena optužnica je podnesena 9. decembra 2003. nakon odluke Pretresnog vijeća o Zahtjevu za oslobađajuću presudu od 28. novembra 2003. u kojoj je optužba povukla neke optužbe s obzirom da nisu bile dokazane van razumne sumnje. To je bila operativna optužnica u predmetu i u njoj se navodi da je Radoslav Brđanin, kao istaknuti član Srpske demokratske stranke (SDS) i tijesno povezan, kroz svoje političke položaje, sa Predsjedništvom Srpske Republike Bosne i Hercegovine imao vodeću ulogu u preuzimanju vlasti u regiji Banja Luka od strane SDS-a. Dana 5. maja 1992., imenovan je za predsjednika Kriznog štaba Autonomne regije Krajina (ARK).

U optužnici je navedeno da je stvaranje srpske države uključivalo kampanju smišljenu s ciljem da se trajno odstrani, silom ili strahom, nesrpsko stanovništvo iz područja koja su trebala biti dio te države. Na svojim položajima, najprije u Skupštini opština Bosanske krajine, a zatim i na položaju predsjednika Kriznog štaba ARK-a, Radoslav Brđanin je igrao vodeću ulogu u toj kampanji. U optužnici se dalje navodi da je Radoslav Brđanin omogućio etničko čišćenje time što je obezbijedio da svi instrumenti državne moći budu u rukama organa vlasti i onih osoba koje su predano podržavale etnički čistu srpsku državu.

Radoslav Brđanin je optužen za krivična djela počinjena u 13 opština u bosanskoj Krajini između 1. aprila 1992. i 31. decembra 1992. Područje koje je relevantno za optužnicu obuhvata opštine Banja Luka, Bosanska Krupa, Bosanski Novi, Bosanski Petrovac, Čelinac, Donji Vakuf, Ključ, Kotor Varoš, Prijedor, Prnjavor, Sanski Most, Šipovo i Teslić.

U odnosu na navedena krivična djela, koja su počinili članovi opštinskih kriznih štabova ili pripadnici oružanih snaga pod kontrolom rukovodstva bosanskih Srba, a za koje je logistička podrška obezbijedena posredstvom kriznih štabova, Radoslav Brđanin je znao ili je bilo razloga da zna da će takva krivična djela biti počinjena, ili da su već počinjena, a on nije preduzeo nužne i razumne mjere da takva djela spriječi niti da kazni njihove počinioce.

Radoslav Brđanin je bio optužen na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta) i krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta) za:

- **Genocid; saučesništvo u genocidu** (genocid, član 4)
- **Progoni, istrebljenje, mučenje, deportacije, nehumana djela (prisilno premještanje)**, (zločini protiv čovječnosti, član 5)
- **Bezobzirno uništavanje gradova, naselja i sela koje nije opravdano vojnom nuždom, uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namijenjenim religiji** (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3)
- **Hotimično lišavanje života, mučenje, protivpravno i bezobzirno razaranje i oduzimanje imovine velikih razmjera** koje nije opravdano vojnom nuždom (teška kršenja Ženevskih konvencija iz 1949. - član 2)

SUĐENJE

Suđenje Brđaninu i Taliću je počelo 23. januara 2002. izvođenjem dokaza optužbe. Izvođenje dokaza Brđaninove odbrane je počelo 21. oktobra 2003. Završne riječi su iznijete od 19. do 22. aprila 2004. Pretresno vijeće je zasjedalo 284 sudska dana.

Momir Talić je bio privremeno pušten na slobodu zbog zdravstvenih razloga 20. septembra 2002. Istog dana je predmet protiv njega odvojen. Momir Talić je umro 28. maja 2003. u Beogradu, a postupak protiv njega je okončan 12. juna 2003.

PRESUDA PRETRESNOG VIJEĆA

Dana 9. januara 1992., novoformirana Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini (Skupština Srpske Republike BiH) proglasila je Srpsku Republiku Bosnu i Hercegovinu (dalje u tekstu: Srpska Republika BiH). Ona je bila sastavljena od takozvanih srpskih autonomnih regija i oblasti, među kojima je bila i Autonomna Regija Krajina (dalje u tekstu: ARK). Tokom 16. sjednice Skupštine Srpske Republike BiH, koja je održana 12. maja 1992., u vrijeme kada je oružani sukob već počeo, Radovan Karadžić je izrazio šest strateških ciljeva srpskog naroda Bosne i Hercegovine. Prvi i najsudbonosniji od tih ciljeva bio je "razdvajanje od druge dvije nacionalne zajednice, državno razdvajanje". U osnovi, ti su strateški ciljevi predstavljali plan za osvajanje i održavanje kontrole nad teritorijama, uspostavljanje države bosanskih Srba, odbranu definiranih granica i razdvajanje nacionalnih grupa u BiH pomoću prisilnog i trajnog odstranjivanja većine nesrpskog stanovništva sa teritorije proglašene države bosanskih Srba. Generalpotpukovnik Ratko Mladić, komandant novoformirane Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: VRS) prihvatio je da će VRS biti instrument za provođenje tih političkih strateških ciljeva i konkretno ih pretočio u operativne prioritete VRS-a.

Već početkom 1991. SDS se upustio u program regionalizacije, čiji je krajnji cilj bio provođenje Strateškog plana. Dana 7. aprila 1991. Regionalni odbor SDS-a odlučio je osnovati Zajednicu opština Bosanske krajine (ZOBK). Dana 16. septembra 1991. Skupština ZOBK-a pretvorila se u Autonomnu Regiju Krajina (ARK). Radoslav Brđanin je postao njen prvi potpredsjednik. Iako je bilo teško precizno utvrditi koje su opštine pripadale ARK-u u svakom trenutku, Pretresno vijeće je prihvatilo da su svih trinaest opština navedenih u Optužnici pripadale ARK-u tokom razdoblja relevantnog za ovaj predmet.

Dana 5. maja 1992. Izvršno vijeće ARK-a izdalo je odluku o osnivanju Kriznog štaba ARK-a i imenovalo Radoslava Brđanina za njegovog predsjednika. Pretresno vijeće se uvjerilo da je, kao i u slučaju opštinskih kriznih štabova na njihovim područjima nadležnosti, Krizni štab ARK-a osnovan prvenstveno da bi se osigurala saradnja između političkih vlasti, vojske i policije na regionalnom nivou, a u cilju koordinacije provođenja Strateškog plana od strane različitih organa vlasti. Krizni štab ARK-a bio je najviši organ civilne vlasti u ARK-u i raspolagao je de facto ovlaštenjima nad opštinama i policijom, a imao je i velik uticaj na vojsku i srpske paravojne grupe. Pretresno vijeće je prihvatilo van razumne sumnje da Radoslav Brđanin ne samo da je formalno predstavljao Krizni štab ARK-a kao njegov predsjednik, nego je u stvari bio u samom središtu Kriznog štaba ARK-a kao njegova ključna figura. On je bio pokretačka snaga iza svih velikih odluka koje je Krizni štab donosio, zbog čega je Pretresno vijeće došlo do zaključka da se odluke Kriznog štaba ARK-a mogu pripisati Radoslavu Brđaninu.

Pretresno vijeće je konstatovalo da su svi incidenti ubijanja navedeni u Optužnici dokazani van razumne sumnje, s izuzetkom sljedećih: incident u Lišnji 1. juna 1992. ili otprilike tog datuma, incident u Vrbancima 25. juna 1992., incident na putu iz Kukavica i obližnjih područja u Kotor-Varoši 25. juna 1992. ili otprilike tog datuma i incident u kući Duje Banovića u Kenjarima 27. juna 1992. ili otprilike tog datuma. Ukratko, Pretresno vijeće se uvjerilo van razumne sumnje da su u tim događajima snage bosanskih Srba ubile najmanje 1.669 bosanskih Muslimana ili bosanskih Hrvata, od kojih niko nije bio borac. Pretresno vijeće je nadalje uvjerenjeno da ta ubijanja ispunjavaju element masovnosti koji je uslov za zločin istrebljenja.

Definicija mučenja koju je prihvatilo Pretresno vijeće odgovara definiciji iz Konvencije protiv mučenja i glasi: "namjerno nanošenje, činjenjem ili nečinjenjem, teške tjelesne ili duševne boli ili patnje kako bi se od jedne osobe ili neke treće osobe dobile informacije ili priznanje ili da bi se ta osoba ili neka treća osoba kaznila, zastrašila ili izvrgnula pritisku, odnosno vršenje diskriminacije na bilo kojoj osnovi nad žrtvom ili nekom trećom osobom". Nakon što je razmotrilo objektivnu i subjektivnu težinu zlostavljanja, Pretresno vijeće je utvrdilo da je postupanje sa žrtvama, koje se detaljno razmatra u presudi, predstavljalo nanošenje teške boli i patnje s određenom svrhom zastrašivanja, diskriminiranja ili dobivanja informacija, te samim tim mučenje. Pretresno vijeće je primijetilo da neka djela, poput silovanja, po svojoj definiciji sežu do traženog praga težine.

Na osnovi većine glasova Pretresno vijeće se uvjerilo da se *actus reus* djela deportacije sastoji od prisilnog raseljavanja osoba preko državne granice sa područja na kojima su one prisutne u skladu sa zakonom, a bez osnova dopuštenih prema međunarodnom pravu, dok takva raseljavanja unutar granica neke države predstavljaju *actus reus* za djelo prisilnog premještanja, kažnjivo poput drugih nehumanih djela kao zločin protiv čovječnosti. Pretresno vijeće je bilo suočeno s velikim brojem dokaza u vezi s deportacijom ili prisilnim premještanjem vrlo velikog broja bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s područja ARK-a na

druga područja u BiH ili izvan nje. Zbog specifičnosti s kojom su argumentirane optužbe Pretresno vijeće nije moglo donijeti nikakvu odluku o krivici u vezi s incidentima u kojima je preseljavanje vršeno na lokacije koje nisu bile Travnik (pod kontrolom legitimnih vlasti BiH) ili Karlovac (u Hrvatskoj). Nakon što je pregledalo sve dokaze, Pretresno vijeće se uvjerilo van razumne sumnje da je veliki broj deportacija u Karlovac i prisilnih premještanja u Travnik s područja ARK-a izvršen u periodu koji je relevantan za Optužnicu.

Pretresno vijeće se uvjerilo da su svi incidenti razaranja velikih razmjera i oduzimanja imovine bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata od strane snaga bosanskih Srba, koji se navode u Optužnici, dokazani van razumne sumnje, s izuzetkom incidenata u Ramićima, Humićima, Vrhpolju, Trnovi, Sasini, Komušini, Rašjevi, Kamenici i Šipovu. Međutim, da bi se mogao primijeniti član 2(d) Statuta, Pretresno vijeće se moralo uvjeriti van razumne sumnje da se razorena i oduzeta imovina nalazila ili na okupiranoj teritoriji ili da je ta imovina predmet opšte zaštite prema Ženevskim konvencijama. Pretresno vijeće je utvrdilo da dokazi izvedeni u ovom predmetu nisu bili dovoljni da bi se dokazala bilo koja od ove dvije alternativne postavke i stoga je konstatovalo da nije došlo do kršenja člana 2(d). Za razliku od toga, zaštita koju nudi član 3(b) Statuta proteže se na svu imovinu na teritoriji zahvaćenoj ratom, uključujući i imovinu koja se nalazi na neprijateljskoj teritoriji. Pretresno vijeće je stoga konstatovalo da razaranja imovine u relevantnim opštinama ARK-a predstavljaju kršenje člana 3(b) Statuta. Pretresno vijeće se također uvjerilo da su između aprila i kraja decembra 1992. razarane i pustošene i ustanove namijenjene religiji u relevantnim opštinama iz Optužnice, što predstavlja kršenje člana 3(d) Statuta.

Što se tiče zločina genocida, Pretresno vijeće je zaključilo da zaštićene grupe, u okviru značenja iz člana 4 Statuta, moraju u ovom predmetu biti definirane kao bosanski Muslimani i bosanski Hrvati. Pretresno vijeće se uvjerilo da su ciljani dijelovi tih grupa bili bosanski Muslimani i bosanski Hrvati iz ARK-a koji su predstavljali "značajne djelove" tih zaštićenih grupa. U ovom predmetu tužilac je teretio Radoslava Brđanina za tri različita tipa djela kao za genocid. Kao što je već rečeno, Pretresno vijeće je utvrdilo da su bosanski Muslimani i bosanski Hrvati koji nisu bili borci ubijani od strane snaga bosanskih Srba. Pretresno vijeće se također uvjerilo van razumne sumnje da se namjerno teško narušavalo tjelesno i duševno zdravlje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata zatočenih u logorima i drugim zatočeničkim objektima. Nadalje, Pretresno vijeće se uvjerilo da su zatočenici bosanski Muslimani i bosanski Hrvati namjerno izlagani uslovima u tim logorima i drugim zatočeničkim objektima koji su u nekim slučajevima bili sračunati da dovedu do fizičkog uništenja. Zbog svega toga valjalo je utvrditi da li su ta krivična djela počinjena sa specifičnom namjerom za genocid, uz svijest da kada nema direktnih dokaza za specifičnu namjeru, zaključak o specifičnoj namjeri može se ipak izvesti iz činjeničnih okolnosti, pri čemu je osobito važno imati na umu da, kada je potrebno izvući zaključak, to mora biti *jedini razumni zaključak na osnovu dokaza*. U ovom predmetu Pretresno vijeće se nije uvjerilo da je jedini razumni zaključak koji se može izvući na osnovu dokaza taj da su krivična djela počinjena sa specifičnom namjerom da se unište grupe bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u ARK-u. Jedan razlog za to jeste da je broj muškaraca, žena i djece bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata prisilno razmještenih iz ARK-a u ovom predmetu bio izrazito velik, osobito kada se taj broj uporedi s brojem bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata izvrnutih djelima pobrojanim u članu 4(2)(a), (b) i (c) Statuta. Ova činjenica nije išla u prilog zaključku da je namjera da se djelomično unište grupe, za razliku od namjere da se te grupe prisilno premjeste, jedini razumni zaključak koji se može izvući na osnovu dokaza. Na temelju dokaza izvedenih u ovom predmetu Pretresno vijeće nije utvrdilo van razumne sumnje da je u razdoblju od aprila do decembra 1992. u relevantnim opštinama ARK-a počinjen genocid.

Pretresno vijeće je konstatovalo da je kampanja progona bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata uključivala ubijanja, mučenje, fizičko nasilje, silovanja i seksualno nasilje, stalno ponižavanje i degradiranje, razaranja i oduzimanje nesrpske imovine i ustanova namijenjenih religiji, deportaciju i prisilno premještanje, te negiranje temeljnih prava, odnosno poricanje temeljnih prava na zaposlenje, slobodu kretanja, prava na odgovarajuću medicinsku njegu i propisni sudski postupak. Pretresno vijeće se nadalje uvjerilo da su ta djela bila doista diskriminatorna i da su ih izvršili počinioci s nužnom diskriminatorskom namjerom na rasnim, vjerskim i političkim osnovama.

Pretresno vijeće se uvjerilo van razumne sumnje da je kako prije tako i tokom predmetnog vremena Optužnice Radoslav Brđanin bio vodeća politička ličnost u ARK-u i da je bio na ključnim položajima na opštinskoj, regionalnoj i republičkoj razini, uključujući funkciju prvog potpredsjednika Skupštine ARK-a, predsjednika Kriznog štaba ARK-a i kasnije vršioca dužnosti zamjenika predsjednika Vlade za proizvodnju, ministra za građevinarstvo, saobraćaj i komunalne djelatnosti i vršioca dužnosti potpredsjednika Vlade Republike Srpske.

Među političkim ličnostima u Bosanskoj krajini Radoslav Brđanin je bio taj kojeg je vodstvo bosanskih Srba

identificiralo kao najboljeg predstavnika interesa Srpske Republike BiH. Bio je izabran da odigra vodeću ulogu u koordiniranju provođenja Strateškog plana u ARK-u. S tim ciljem vrh vodstva Srpske Republike BiH odobrio je Radoslavu Brđaninu visok stepen ovlaštenja i autonomije na područjima od temeljnog političkog značaja, što upućuje na povjerenje koje je Radoslav Brđanin uživao kod najvišeg političkog vrha. U telefonskom razgovoru od 31. oktobra 1991. Radovan Karadžić je uvjeravao Radoslava Brđanina da ima sva ovlaštenja u Bosanskoj krajini i dao mu do znanja da bi trebao donositi više odluka bez konsultacija sa stranačkim vodstvom. Osim toga, u razgovoru između Radovana Karadžića i nekog Miroslava od 7. januara 1992. Radoslav Brđanin je identificiran kao zrela i politički snažna ličnost koja će biti spremna preuzeti vlast.

Nakon što je Krizni štab ARK-a ukinut, Radoslav Brđanin ne samo da je zadržao svoja politička ovlaštenja u Bosanskoj krajini, nego ih je protegao i na republičku razinu. Nastavio se sastajati s visokim vojnim i političkim zvaničnicima kako bi razgovarao o pitanjima u vezi s provođenjem Strateškog plana.

Pretno vijeće je konstatovalo da je jedan od najznačajnijih oblika doprinosa Radoslava Brđanina provođenju Strateškog plana bilo njegovo sudjelovanje u propagandnoj kampanji protiv bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata koju je vodio u različitim fazama svoje političke karijere. Njegovi položaji na vlasti omogućavali su mu pristup medijima, što je on koristio za davanje javnih izjava koje su stvarale strah i mržnju između bosanskih Srba s jedne i bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata s druge strane. Radoslav Brđanin ne samo da je pozivao na otpuštanje nesrba s njihovih radnih mjesta, nego se i javno zalagao za to da nesrpsko stanovništvo treba da napusti Bosansku krajinu. Štaviše, Radoslav Brđanin je otvoreno govorio protiv miješanih brakova i javno predlagao kampanju ubistva iz odmazde na nacionalnoj osnovi.

Pretno vijeće se uvjerilo van razumne sumnje da, iako su javne izjave Radoslava Brđanina možda djelomično bile motivirane njegovom željom za vlastitim napredovanjem, one su bile namjerne i imale su katastrofalan uticaj na ljude svih nacionalnosti. Podsticale su bosanske Srbe na vršenje krivičnih djela i doprinosile su stvaranju klime u kojoj su ljudi bili spremni tolerirati vršenje krivičnih djela i izvršavati zločine, a koja je dobronamjerne bosanske Srbe odvrćala od toga da na bilo koji način pomognu nesrbima. Nesrpsko stanovništvo Bosanske krajine shvatalo je javne izjave Radoslava Brđanina kao neposredne prijetnje da napuste područja pod okupacijom bosanskih Srba i mnogi od njih su to i uradili iz straha za vlastite živote. Cijeli niz svjedoka izjavio je da su javne izjave Radoslava Brđanina predstavljale glavni razlog zbog kojeg su napustili to područje.

Pretno vijeće je konstatovalo da je Radoslav Brđanin prihvatio Strateški plan. Štaviše, uvjerilo se da su mnogi relevantni fizički počinioci predmetnih krivičnih djela isto to učinili i djelovali u pravcu njegove primjene. Međutim, Pretno vijeće je stajalo na stanovištu da samo to što su Strateški plan prihvatili Radoslav Brđanin s jedne strane i mnogi relevantni fizički počinioci s druge strane nije ekvivalent dogovoru između njih da se počini konkretno krivično djelo. Štaviše, Radoslav Brđanin i relevantni fizički počinioci mogli su prihvatiti strateški plan i formirati zločinačku namjeru da se počine krivična djela s ciljem primjene Strateškog plana nezavisno jedni od drugih i bez postojanja dogovora ili sporazuma među njima da se počini zločin. Pretno vijeće je dalje ispitalo da li se dogovor ili sporazum u tom smislu između Radoslava Brđanina i relevantnih fizičkih počinitelja može izvući iz činjenice da su djelovali složno na primjeni Strateškog plana. Uzevši u obzir fizičku i strukturnu udaljenost između Radoslava Brđanina i relevantnih fizičkih počinitelja, kao i činjenicu da relevantni fizički počinioci u većini slučajeva nisu čak ni lično identifikovani, Pretno vijeće se nije uvjerilo da je jedini razumni zaključak koji se može izvući iz usklađene akcije Radoslava Brđanina i relevantnih fizičkih počinitelja usmjerene ka ostvarenju strateškog plana taj da je Radoslav Brđanin sklopio sporazum s relevantnim fizičkim počiniocima da počine zločin. Štaviše, Pretno vijeće se uvjerilo da dokazi dozvoljavaju da se izvuku drugi razumni zaključci.

Pretno vijeće je smatralo da udruženi zločinački poduhvat nije adekvatan oblik odgovornosti kojim bi se opisala individualna krivična odgovornost Radoslava Brđanina, s obzirom na izuzetno široku prirodu ovog predmeta, gdje je Tužilaštvo težilo da u udruženi zločinački poduhvat uključi osobu koja je toliko udaljena od počinjenja krivičnih djela za koja se tereti u optužnici, koliko je to Radoslav Brđanin. Pretno vijeće je stoga odbacilo udruženi zločinački poduhvat kao oblik krivične odgovornosti u ovom predmetu.

Planiranje je takođe odbačeno kao oblik krivične odgovornosti na osnovu člana 7(1) Statuta pošto je Pretno vijeće konstatovalo da, uzevši u obzir individualnu krivičnu odgovornost Radoslava Brđanina koja je utvrđena i kojom će se uskoro ovdje baviti, nije bilo dovoljno dokaza da se zaključi da je Radoslav Brđanin učestvovao u neposrednoj pripremi konkretnih krivičnih djela.

Kad je riječ o krivičnoj odgovornosti na osnovu člana 7(3) Statuta, Pretresno vijeće je konstatovalo da iako je Krizni štab ARK-a bio de facto nadređen opštinskim vlastima i policiji i imao uticaj na vojsku i paravojne organizacije, Radoslav Brđanin kao predsjednik Kriznog štaba ARK-a ili na bilo kojoj od njegovih ostalih funkcija između aprila i decembra 1992. nije imao efektivnu kontrolu nad pripadnicima opštinskih vlasti, policije, vojske ili paravojnih organizacija koja bi za nužnu posljedicu imala njegovu materijalnu sposobnost da spriječi ili kazni osobe koje su počinile ova krivična djela. Prema tome, Pretresno vijeće je odbacilo krivičnu odgovornost nadređenog na osnovu člana 7(3) Statuta kao mogući oblik krivične odgovornosti.

Preostali oblici krivične odgovornosti na osnovu člana 7(1) Statuta ispitani su za svako od krivičnih djela za koja se Radoslav Brđanin teretio u Optužnici i Pretresno vijeće je došlo do sljedećih zaključaka:

- Kad je riječ o hotimičnom lišavanju života, Pretresno vijeće se uvjerilo da su odluke Kriznog štaba ARK-a o razoružavanju između 9. i 18. maja 1992. praktično pomogle napadu snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i naselja i da se ove odluke mogu pripisati Radoslavu Brđaninu. Pretresno vijeće se dalje uvjerilo da je Radoslav Brđanin znao da će tokom tih oružanih napada snage bosanskih Srba počiniti izvjestan broj krivičnih dijela uključujući i zločin hotimičnog lišavanja života jednog broja nesrpskih stanovnika i da su pripadnici srpskih snaga koji su izvršavali ta predmetna ubistva imali potrebnu namjeru da ubiju. Kroz odluku Kriznog štaba ARK-a o razoružavanju Radoslav Brđanin je imao suštinski uticaj na počinjavanje tih ubistava. Stoga se Pretresno vijeće uvjerilo da je Radoslav Brđanin pomagao i vršenje ubistava i podržavao ubistva koja su počinile snage bosanskih Srba u kontekstu oružanih napada snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i naselja poslije 9. maja 1992. Pretresno vijeće nije bilo uvjereno da je u dovoljnoj mjeri dokazano da iste ove odluke Kriznog štaba ARK-a ili bilo koja djela Radoslava Brđanina njega čine krivično odgovornim za druga ubistva koja su pomenuta u Optužnici.

Pretresno vijeće se nije uvjerilo da dokazi utvrđuju van razumne sumnje da je Radoslav Brđanin znao da će donošenjem odluka Kriznog štaba ARK-a o razoružanju pomoći u ubijanju toliko masovnih razmjera da to predstavlja zločin istrebljenja. Isto tako nije utvrđeno van razumne sumnje da je Radoslav Brđanin znao da pripadnici snaga bosanskih Srba namjeravaju da počine ubistva toliko masovnih razmjera da to predstavlja zločin istrebljenja.

- Primjenjujući isto zaključivanje za djela mučenja za koja se Radoslav Brđanin tereti u Optužnici, kao i za djela hotimičnog lišavanja života, Pretresno vijeće je konstatovalo da je Radoslav Brđanin pomagao pri mučenju i podržavao mučenje koje su počinile snage bosanskih Srba u kontekstu oružanog napada snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i naselja poslije 9. maja 1992., onog dana kada je Krizni štab ARK-a donio svoju prvu odluku o razoružavanju. Pored toga, Pretresno vijeće se uvjerilo da je Radoslav Brđanin pomagao i podržavao počinjavanje djela u osnovi, djela mučenja u logorima i drugim zatočeničkim objektima širom ARK-a, koja su počinile snage bosanskih Srba. Utvrđeno je van razumne sumnje da su, s izuzetkom osnovne škole u Jasenici i osnovne škole „Petar Kočić“, svi logori i zatočenički objekti pomenuti u dokazima nastali nakon što je osnovan Krizni štab ARK-a.

- Osvrćući se na krivična djela deportacije i prisilnog premještanja, Pretresno vijeće se uvjerilo da su odluke Kriznog štaba ARK-a od 28. i 29. maja 1992. kojima je zagovaran preseljavanje nesrpskog stanovništva podstakle opštinske vlasti i policiju koji su ih primjenjivali da počine krivična djela deportacije i prisilnog premještanja. Pretresno vijeće je takođe smatralo da je jedini razuman zaključak koji se može izvući kad se razmatraju premise ovih odluka u svjetlu nedvosmislenih izjava Radoslava Brđanina, koje je on ponavljao od početka aprila 1992. na dalje, pozivajući nesrpsko stanovništvo da napusti Bosansku Krajinu i izjavljujući da će se samo malom procentu nesrpskog stanovništva dozvoliti da ostane, taj da su odluke mogle predstavljati direktni podsticaj za deportaciju i prisilno premještanje nesrpskog stanovništva sa teritorije ARK-a. Pretresno vijeće je bilo uvjereno da, s izuzetkom neuspjelih pokušaja raseljavanja bosanskih Muslimana iz Gornjih Agića, Donjih Agića i Crne Rijeke na području Bosanskog Novog 24. maja 1992., do deportacija u Karlovac i prisilnih premještanja u Travnik koji su potekli iz ARK-a, a opisani su u presudi, došlo je nakon što je Krizni štab ARK-a usvojio prethodno pomenute odluke. Štaviše, činjenica da je Radoslav Brđanin prihvatio Strateški plan, čiji su integralni dio deportacija i prisilno premještanje i čije ostvarivanje je koordinirao na funkciji predsjednika Kriznog štaba ARK-a, pokazuje da je on imao namjeru da podstakne počinjenje krivičnih djela deportacije i prisilnog premještanja. Na toj osnovi, Pretresno vijeće je konstatovalo da je Radoslav Brđanin podsticao to prisilno premještanje i deportacije. Pored toga, Pretresno vijeće je takođe bilo uvjereno da je Radoslav Brđanin pomagao i podržavao izvršenje tih krivičnih dijela svojim huškačkim i diskriminatornim javnim izjavama, prethodno pomenutim odlukama o razoružavanju i konačno, kroz odluku Kriznog štaba ARK-a od 12. juna 1992. osnivanjem Agencije za preseljavanje stanovništva i razmjenu u Banjoj Luci.

- Pretresno vijeće je ponovilo obrazloženje korišteno za krivično djelo hotimičnog lišavanja života, naime, da su odluke Kriznog štaba ARK-a o razoružavanju predstavljale praktičnu pomoć napadima snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i naselja i da je Radoslav Brđanin znao da će biti počinjena krivična djela, uključujući krivično djelo bezobzirnog uništavanja ili pustošenja gradova, mjesta i sela koja nisu opravdana vojnom nuždom. Prema tome, Pretresno vijeće je bilo uvjereno da je Radoslav Brđanin pomagao i podržavao u bezobzirnog uništavanju ili pustošenju gradova, mjesta i sela koja nisu opravdana vojnom nuždom, a koja su počinile snage bosanskih Srba u nesrpskim gradovima, selima i naseljima u Bosanskom Novom, Bosanskom Petrovcu, Čelincu, Donjem Vakufu, Ključu, Kotor-Varoši, Prijedoru, Sanskom Mostu, Šipovu i Tesliću, poslije 9. maja 1992. Istim zaključivanjem i nakon što je pažljivo pregledalo dokaze, Pretresno vijeće se uvjerilo da je Radoslav Brđanin pomagao i podržavao razaranje i bezobzirno uništavanje vjerskih objekata koje su počinile snage bosanskih Srba u kontekstu oružanog napada snaga bosanskih Srba na nesrpske gradove, sela i naselja u Bosanskom Novom, Bosanskom Petrovcu, Čelincu, Donjem Vakufu, Ključu, Kotor-Varoši, Prijedoru, Prnjavoru, Sanskom Mostu, Šipovu i Tesliću, poslije 9. maja 1992.

Kad je riječ o krivičnom djelu progona, Pretresno vijeće je prethodno utvrdilo odgovornost Radoslava Brđanina za pomaganje i podržavanje određenih krivičnih djela hotimičnog lišavanja života, mučenja, razaranja i pustošenja gradova, mjesta, sela i vjerskih objekata, kao i deportacije i prisilnog premještanja. Radoslav Brđanin se takođe smatrao odgovornim za podsticanje određenih incidenata deportacije i prisilnog premještanja. Pretresno vijeće je nadalje bilo uvjereno da je Radoslav Brđanin pomagao i podržavao progon u pogledu fizičkog nasilja, silovanja i seksualnog zlostavljanja, konstantnog ponižavanja i degradiranja, kao i oduzimanja imovine. Nadalje, Pretresno vijeće je bilo uvjereno da je Radoslav Brđanin naredio uskraćivanje temeljnih prava na zaposlenje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u gore pomenutim opštinama odlukom Kriznog štaba ARK-a od 22. juna 1992. omogućavajući otpuštanje bukvalno svih nesrba u ARK-u, djelo koje zapravo znači progon. Štaviše, Pretresno vijeće je zaključilo da je Radoslav Brđanin pomagao i podsticao progon u pogledu uskraćivanja prava na slobodu kretanja i na propisni sudski postupak. Međutim, Pretresno vijeće je konstatovalo da predloženi dokazi nisu dovoljni da se utvrdi odgovornost Radoslava Brđanina za uskraćivanje prava na odgovarajuću ljekarsku njegu. U odnosu na sva ova djela u osnovi, Pretresno vijeće je bilo uvjereno da su ne samo fizički počinioci, već takođe i Radoslav Brđanin imali namjeru da diskriminiraju žrtve bosanske Muslimane i bosanske Hrvate.

Odlučujući o kazni, Pretresno vijeće je procijenilo faktore relevantne za odmjeravanje težine krivičnih djela za koja je Radoslav Brđanin proglašen krivim.

Tužilaštvo je u ovom slučaju, s obzirom na težinu krivičnih djela za koja se Radoslav Brđanin teretio u Optužnici, iznesenih otežavajućih okolnosti i navodnog odsustva bilo kakvih značajnih olakšavajućih okolnosti, tvrdilo da se krivična odgovornost Radoslav Brđanin mogla jedino adekvatno kazniti doživotnom kaznom zatvora.

Obrana je iznijela preliminarni prigovor na to da u postupku nije bilo odvojenog i *ad hoc* pretresa o kazni nakon izricanja presude i tvrdila je da zbog toga ne može iznijeti odgovarajuće podneske o izricanju kazne. Pretresno vijeće se nije složilo s tim stavom i razloge za to je navelo u presudi. Međutim, obrana je iznijela nekoliko argumenata u svrhu izricanja kazne kojima se presuda sveobuhvatno bavila a čiji sažetak slijedi.

Pretresno vijeće je konstatovalo da su relevantne sljedeće otežavajuće okolnosti kojima je, kao što je navedeno u presudi, dodijeljena odgovarajuća težina prilikom odmjeravanja kazne: rukovodeći položaj Radoslava Brđanina, status i ranjivost žrtava i posljedice krivičnih djela po žrtve, voljno učešće Radoslava Brđanina, trajanje krivičnog ponašanja i, u manjoj mjeri, obrazovanje Radoslava Brđanina.

Međutim, Pretresno vijeće je konstatovalo da su relevantne sljedeće olakšavajuće okolnosti kojima je, kao što je navedeno u presudi, dodijeljena odgovarajuća težina prilikom odmjeravanja kazne: doprinos odluci da se obezbijedi sklonište za bosanske Muslimane iz Čelince, tretiranje svih građana jednako u određenim situacijama, izražena zabrinutost zbog paravojnih formacija, učešće u odluci da se uhapsu pripadnici grupe Miće, porodični status i starost Radoslava Brđanina, nekoliko njegovih govora protiv profiterstva u oružanom sukobu, uljudno ponašanje za vrijeme postupka i sa svjedocima koji su svjedočili protiv njega i na kraju, njegovo kajanje u pojedinačnim slučajevima.

Konačno, u skladu sa Statutom i Pravilnikom, Pretresno vijeće je uzelo u obzir opštu praksu izricanja kazni na sudovima u bivšoj Jugoslaviji ali je priznalo da ga ta praksa ne obavezuje. Pretresno vijeće je primilo k znanju da se prema Krivičnom zakonu SFRJ, raspon kazni koje su postojale 1992. protezao od novčane

kazne, pa preko konfiskacije imovine i zatvora do smrtne kazne. Maksimalna kazna zatvora bila je 15 godina, osim za krivična djela kažnjiva smrtnom kaznom, počinjena pod "posebno teškim okolnostima" ili koja izazivaju "posebno teške posljedice", u kom slučaju je maksimalna kazna zatvora bila 20 godina.

Pretno vijeće je, u skladu s pravilom 87 (C) odlučilo da izrekne jedinstvenu kaznu u ovom predmetu, jer je ona primjerenija njegovom kažnjivom ponašanju u kojem se vidi ustaljeni obrazac kažnjivog ponašanja do kojeg je došlo unutar ograničenog vremenskog konteksta.

Dana 1. septembra 2004., Pretresno vijeće je izreklo presudu: Radoslav Brđanin je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta) za:

- Progone, mučenje, deportacije, nehumana djela (prisilno premještanje), (zločini protiv čovječnosti, član 5)
- Bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom, uništavanje ili hotimično nanošenje štete ustanovama namijenjenim religiji (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3)
- Hotimično lišavanje života, mučenje (teška kršenja Ženevskih konvencija iz 1949., član 2)

Po svim drugim tačkama, oslobođen je krivice.

Kazna: 32 godine zatvora.

Brđanin je imao pravo da mu se 5 godina, 1 mjesec i 26 dana, tj. razdoblje od dana njegovog lišavanja slobode, 6. jula 1999., do dana izricanja presude uračunaju u kaznu, kao i dodatno vrijeme koje će provesti u pritvoru dok se ne riješi moguća žalba.

PRESUDA ŽALBENOG VIJEĆA

Radoslav Brđanin je podnio najavu žalbe 1. oktobra 2004. Tužilaštvo je podnijelo najavu žalbe 30. septembra 2004.

Dana 28. januara 2005., Tužilaštvo je podnijelo žalbeni podnesak, Dana 25. jula 2005., Radoslav Brđanin je podnio žalbeni podnesak.

Pretres o žalbi je održan 7. i 8. decembra 2006.

Prvo pitanje u žalbi Radoslava Brđanina odnosilo se na njegovu osudu za mučenje u logorima i zatočeničkim objektima. Radoslav Brđanin je tvrdio da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je zaključilo da je on pomagao i podržavao takvo mučenje. Žalbeno vijeće se složilo da ne postoje dovoljni dokazi za razumnog presuditelja o činjenicama da zaključi kako je ponašanje Radoslava Brđanina u znatnoj mjeri uticalo na vršenje mučenja. Pretresno vijeće je zaključilo da je propust Radoslava Brđanina da interveniše kako bi spriječio mučenje u logorima i zatočeničkim centrima, uzeto zajedno sa stavovima koje je iznio u javnosti, ohrabrivalo ljudstvo u logorima i zatočeničkim objektima da vrše mučenja. Međutim, Pretresno vijeće je taj zaključak izvelo bez dokaza da je to ljudstvo uopšte znalo za javne stavove Radoslava Brđanina u vezi s logorima i zatočeničkim objektima. Žalbeno vijeće je stoga poništilo osude izrečene Brđaninu za mučenje u logorima i zatočeničkim objektima. Konkretno, Žalbeno vijeće je preinačilo osude izrečene Radoslavu Brđaninu za pomaganje i podržavanje pripadnika snaga bosanskih Srba u počinjenju sljedećih krivičnih djela: mučenje određenog broja civila bosanskih Muslimana u logoru Kozila početkom jula 1992.; mučenje određenog broja bosanskih Muslimanki u logoru Keraterm u julu 1992.; mučenje određenog broja bosanskih Muslimanki u logoru Trnopolje u razdoblju od maja do oktobra 1992.; mučenje određenog broja bosanskih Muslimanki u logoru Omarska u junu 1992.; mučenje određenog broja muškaraca bosanskih Muslimana u zgradi SUP-a u Tesliću; i mučenje određenog broja civila bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u društvenom domu u Pribiniću u junu 1992. godine.

Žalbeno vijeće je takođe preinačilo osudu koju je Pretresno vijeće izreklo za bezobzirno razaranje gradova, sela i naselja, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom, i to u onoj mjeri u kojoj se ta osuda odnosi na opštinu Bosanska Krupa. Međutim, što se tiče ostalih opština Žalbeno vijeće je zaključilo da Pretresno vijeće nije pogriješilo kada je konstatovalo da je Radoslav Brđanin odgovoran van razumne sumnje za pomaganje i podržavanje krivičnih djela (1) bezobzirnog razaranja gradova, sela i naselja, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom; i (2) uništavanja ili hotimičnog nanošenja štete ustanovama namijenjenim religiji.

Što se tiče žalbe Tužilaštva, Žalbeno vijeće je prihvatilo prvi i drugi osnov njihove žalbe.

U vezi s prvim osnovom, Žalbeno vijeće je konstatovalo da se pripadnika udruženog zločinačkog poduhvata može smatrati odgovornim za krivična djela koja je počinila osoba koja nije pripadnik poduhvata, uz uslov da se za krivično djelo može okriviti jedan od pripadnika udruženog zločinačkog poduhvata i da je taj pripadnik - kada je koristio osobu koja nije pripadnik poduhvata ali je glavni izvršilac - djelovao u skladu sa zajedničkim planom.

Što se drugog osnova tiče, Žalbeno vijeće je konstatovalo da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je iznijelo stajalište da tužilac mora dokazati kako je optuženi imao konkretan sporazum s glavnim izvršiocom da bi počinio neko konkretno krivično djelo. Nije potrebno pokazati postojanje takvog konkretnog sporazuma s obzirom na zajednički plan koji nužno moraju dijeliti svi pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata. Međutim, tužilac naravno mora dokazati druge elemente, uključujući činjenicu da je optuženi dijelio zajednički kažnjivi cilj i da krivično djelo o kojem se raspravlja predstavlja dio tog zajedničkog kažnjivog cilja. Takođe u vezi s drugim osnovom Žalbeno vijeće je konstatovalo da je Pretresno vijeće pogriješilo zaključivši da je doktrina udruženog zločinačkog poduhvata primjenjiva samo na predmete relativno malog obima. Iz prijašnjih predmeta jasno slijedi da je udruženi zločinački poduhvat primjenjiv na predmete čiji je obim znatno veći od jedne opštine.

Stoga je Žalbeno vijeće konstatovalo da se, s obzirom na navedeno, nove osude Radoslavu Brđaninu mogu izreći u konkretnim i posebnim okolnostima ovog predmeta samo ako se utvrdi da su glavni izvršioци bili pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata. Žalbeno vijeće je zaključilo da Pretresno vijeće nije utvrdilo da su svi glavni izvršioци bili pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata. Pretresno vijeće nije konkretno navelo niti *koji* glavni izvršioци jesu bili pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata. Shodno tome, s obzirom na dogovor *inter partes*, Žalbeno vijeće nije izreklo nove osude na osnovu doktrine udruženog zločinačkog poduhvata.

Sudija Shahabuddeen je zauzeo drugačiji stav od većine u Vijeću u vezi s određenim aspektima tužiočeve žalbe koji se odnose na udruženi zločinački poduhvat i s tim u vezi je priložio djelimično protivno mišljenje. Sudija Meron je takođe priložio kratko izdvojeno mišljenje u kojem je iznio svoje vlastite stavove u vezi s jednim konkretnim aspektom tužiočeve žalbe. Sudija Van den Wyngaert je u vezi s tim pitanjem priložila izjavu.

I na kraju, budući da je Žalbeno vijeće preinačilo određene osude, smanjilo je i kaznu izrečenu Radoslavu Brđaninu. Međutim, s obzirom na relativnu težinu krivičnih djela za koja su Brđaninove osude preinačene i onih krivičnih djela za koja su Brđaninove osuđujuće presude potvrđene, kao i s obzirom na relevantne otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, to smanjenje kazne prilično bilo je ograničeno.

Dana 3. aprila 2007., Žalbeno vijeće je izreklo presudu i smanjilo kaznu Pretresnog vijeća na 30 godina zatvora.

Dana 4. marta 2008., Radoslav Brđanin je prebačen u Dansku na izdržavanje kazne. U kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 6. jula 1999.